

M. I.

LIETUVIŲ

BALSAS.

№ 27.

KAINA:

Metams 4 rb., pusme-
čiui 2 rb. 10 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 10 kp.
1 mėnesiui 35 kap.

Skiriam numeris 5 kap.

Gruodžio 17 d. 1915 m.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.
Giminių ieškantiems
eilė po teksto 10 kap.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29, b. 10. (Znamenskų g. kampas). Tel. 652-02.
Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

A. A.

Zuzana Yčaitė-Fridmanienė

Sirdies liga gruodžio 12 d. mirė Liubanėje, Vidžemės gub.
Palaidota gruodžio 16 d.

Broliai ir vyrai.

!!!Lietuvių pabėgėlių dome!!!

Naujoje „VILIJOS“ fabrike (Smolenskas, Vitebsko plentas № 132)

tuojaus gaus darbo: geri tekoriai, šaltkalviai, kalviai, katiliai, dailidės ir račiai. Reikalingi taip-pat: teplorius, autogenišku būdu metalų virintojas ir vario ir špižio liejikas,

gerai moka savo amatą.

(Iš liejiko reikalaujama mokėti visų liejyklos darbų, išskyrus modelių darymą).

!SAVIŠKIAI SPIESKITĖS KUOPON!

Prekybos bei Pramonės

„Brolių Vailokaikių ir Bvės“

Draugija

prašo visų, pasidėjusių joje pinigų, **pranešti savo adresus**, kad būtų galima laiku išsiuntinėti procentus.

Toliau žiūr. paskutinį puslapį.

Pabėgėlių rašomasis ir žinių teikiamasis Biuras

prie Centralinio Lietuvių Komiteto dėl karo nukentėjusiems šelpti

pradėjo darbuotis nuo rugp. 25 d.

Biuras rašo visus lietuvių, išsiblaškiusius po Rusiją, renka žinias apie jų padėjimą, padeda susisiekti kitiems giminėms, pažįstamiems ir kaimynams; teikia visokių pabėgėliams reikalingų žinių ir duoda žodžių ir raštu teises ir kitokių patarimų.

Biuro adresas: Petrograd, Baskov per. 29, b. 2; tel. 652—02.

Tramvajai vaikščioja šie: №№ 4, 6, 16, 17.

Biuro vedėjas advok. Kazys Šalkauskis.

Jau metas užsisakyti „Lietuvių Balsą“

ateinantiems 1916 metams.

„Liet. Balsas“ eina 2 kartą per savaitę. Kaina: metams 5 rb.; pusmečiui 2 rb. 60 kap., 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap., 1 mėnesiui 45 kap.

Jau išspauzdinta

atskira knygele

ir galima pirkties

„Lietuvių Balso“

leidinys:

„Motinos Beieškant“.

Grazi apysaka, ypač gera dovana Kalėdoms jaunuomenei pasiskaityti. Parašyta garsaus italų rašytojo Edmundo de Amicis, iš italų kalbos versta prof. A. Valdemaro. Kaina 15 kap. Komisijonieriams nuleidžiama 30%.

Martyno Yčo mergaičių
gimnazijoje Voroneže

yra dar vietos. Kas nori stoti, tegu tuojaus paduoda prašymą.

Petrapolis, gruodžio 17 d.

Mūsų imperijos politikams, ėmus krypti į žmonių pusę, atsiradus vilčiai, kad dauguma piliečių bus, pagaliaus, prileista prie svarstymo tų dalykų, kurie tiesiai juos pačius paliečia, — tuoj iškilo klausimas, kas gi iš tų piliečių, kokios jų grupės turi teisę kištis į „politiką“, o kas ne. Tiesiai pasakyti, kad ką nors atstato nuo dalyvavimo visos imperijos politikoje, niekas, rodos, neišdrįso. Tik valdžia, kaip tesėjo, siaurino teises visokiais cenzais: turto, mokslo, apsigyvenimo laiko ir kitų kitokių; o pažangiausias vadinamieji labai karštai įkalbinėjo kunigams, kad jie dėl galėjimo gali rinkti ir būti renkami, vis dėlto tai esą nepadoru ir netinkamu apleisti tiesiogines savo pareigas — tarnavimą Bažnyčiai, ir kibtį į tokį darbą, kurio juoba nusi-mano svietiška. Ir tarpe pačių dvasininkų susidarė dvejopa nuomonė. Vieniems labai rūpėjo dalyvauti žmonių atstovybėje, kitiems neapsakomai tai nepatiko; vieniems rūpėjo lavinimas visuomenės kovoje už didžiumos teises ir neapleidimas luominių dalykų, kitiems visa tai rodė tuštybių tuštybę, o inertiškumas politikoje — išminčių išminčiai. Buvo net susidarius ir trečias dvasininkų būrys, kurs į politikos darbą žiūrėjo perrimtai. Jie manė, kad politikoje dalyvauti privalo kiekvienas pilietis be jokių išimčių, be jokių skirtumų turto ir luomo. Tačiau tik tada, kada „verta burna aušinti“. Kada gi žmonių atstovybė yra tik akims apvilkti, į tokią politikos komediją, į oro plakimą taip rimtam luomui, kaip dvasininkai, tuo tarpu gal ir nepadoru kištis.

Bene taip-pat svyravo ir kaitaliojo į šalis ir rusų dvasininkai. Jie gal dar labiau būtų suskilę dėl tų nuomonių, kad ne primygtinas jų vyre-

Nuo „Lietuvių Balso“
Administracijos.

Dėl G.G. „Lietuvių Balso“ skaitytojų patogumo, prenumeratą šiemis ir ateinantiems (1916) metams, be „Lietuvių Balso“ Administracijos, priima dar šie žmonės:

1. Orentavičius — nuo 7 lig 9 val. vak. Петроград. стор., Б. Спасская ул., № 11/13, кв. 34;
2. Tamošauskis — nuo 6 lig 9 val. vak. За Невской заст., Петропроф-ектн пропн., № 43;
3. Mokytoja S. Arlauskytė. Гавань, Весельная, № 19, кв. 7. Lietuvių mokykla;
4. Kun. T. Matulionis. За Невской заставой. Б. Щемлювка, № 44.

snybės reikalavimas kuoveikiausiai kištis į paskutinius žmonių atstovų į Dumą rinkimus. Tad visi smarkiai kišės ir daug vietų Dumoje laimėjo. Susidare, vėl vyriausybei reikalaujant, į dešinę šoną, jie susilaukė smarkių užsipuolimų, kam imasi žmonėms atstovauti, nebūdami liuosi išreikšti tikras savo pačių nuomones. Tai gal ir teisinga. Blogiausia, kad ir rusų visuomenėje ėmė daryties nuomonė, bnt ir rusų dvasininkams nederą eiti į parlamentą, apleidžiant tikrąsias savo vietas — Bažnyčioje. Ir tasai garsas nepaliko, nepadaręs tam tikros įtakos. Atsiradę net vyskupų, kurie ėmė skelbti, jog Bažnyčia turinti kuotoliausia būti nuo politikos, ypač gi nuo politikavimo, ar į dešinę, ar į kairę, vis viena. Toks ganytojų veikimas tik erzina žmones, tik kenkia Bažnyčios reikalams.

Mes tiesiai nesuinteresuoti šiuo dalyku. Tačiau laikome įdomiu dalyku pažymėti savo laikraestyje, ką į visa tai atsakė toks talentingas laikraštininkas—M. Menšikovas, „N. Vr.“ bendradarbis; įdomiu dėl jo galvojimu, turinčiu bendrą reikšmę. Štai kaip jis išdėstė savo supratimą—politikos.

Jei, girdi, būtų kalbama apie blogą politiką, tai sutiktume, kad dvasininkai privalo jos šalintis, kaip sutinkame su gydytoju, kurs pataria nealsuoti pagedusiu oru. Bet ar galima visiškai nealsuoti ir ar kenkia žmogui—geras oras? Jei politika gera, tai ar kenkia ji žmogui? Ir ar galima dabartinėse mūsų aplinkybėse susilaikyti nuo jos? Jei mes gyvename visuomenės gyvenimu ir jei teisingai sakė Aristotelis, jog žmogus esąs „visuomeninis gyvulys“, tai kaip atskirti politiką nuo visuomenės? Kur dvejetas žmonių, ten jau politika. Net kame tėra vienas žmogus, atsiskyrėlis vienišas, ir tam yra savo politika, t. y. savo santykiai su Dievu ir žmonių pasauliu. Politika, Platono „politeja“, tai elgimasis žmonių, susimetusių į visuomenę. Ir jei Bažnyčia yra — „ecclesia“, t. y. visuomenė, tai ar negiminiuojasi tos sąvokos: politika ir Bažnyčia giliau-

siuose savo šaltiniuose?.. Tai niekai, kad didžiulia žmonių nepašokę nuo pirmapradinių savo minties formų visose srityse. Fetišizmas, nors ir labai menka, vis dėlto religija, kaip ir pilniausias nesikišimas į valstybės reikalus vis tik — politika, nors paprastai vadinasi egoizmu. Kviesti ganytojus, tad ir ganomuosius, laikytis, kiek tik galima, šaly nuo politikos, bus ne kas kita, kaip kvietimas prie žemiausios politikos formos, kuri ribojasi su pačiu pasišalinimu nuo draugijos, nuo visuomenės ir net su tapimu jos priešinkais. Bet ar bus tai krikščioniška? Aš manau — ne. Dėkite Kristaus dvasią į visus pasaulinius santykius: piliečių, pramonininkų, pirklių, luomų, korporacijų, profesionalų, ir jus pertaisysite pasaulį — Kristaus Bažnyčią...

Taigi taigi, pasakysime. Gaila tik, kad tos „Kristaus dvasios“ ir nebe-matyti niekur, kai imama kovoti. Kovoje, kaip kovoje: vieni šurkštumai ir nesiskaitimai su tikra visuomenės nauda. O šiaip jau — viskas būtų gerai ir demokratiška, dvasininkams kišantis į politiką. Dora politika, doras politikavimas nieko neerzintų. Nebent tiesioginius doros priešininkus, kuriems nusistovėjusi dora ir etika kliudo vartioti visuomeninius dalykus, visai nesiskaitant su etika.

Imkimės darbo.

Didžiausį vargą, kurį turėjome išvargti, išvargome. Dabar rimtai turime pagalvoti, kaip pradėsime veikti ir dirbti Tėvynei iš pelenų prikelti.

Turime kiekvienas rengties tai valandai, kada bus galima grįžti namo. Bepigu pasakyti — namo, bet reikia taip pat atminti, kad retai kur beliko trobelė nesukurinta nesudeginta, visi padargai sunaikinti. Taigi, turėdami tat galvoje, turime atsidėję pamąstyti, kaip viskas vėl atstaciūs iš naujo, iš kur paėmus lėšų ir medžiagos. Geriausia klausimą atsakyti ir kalbamajam dalykui įvykdyti, turime rūpintis dabar, kol yra daug laiko, išmokti dirbti nors menkesnių daiktų. Kad, karui pasibaigus, reikės daug trobų statytojų, dailidžių, murininkų, apie tat juk ir kalbėti nereikia.

Tad būtų labai gerai, kad didesniuose lietuvių centruose būtų sukviešti daugiau sugebą žmonės, ir, kurie amatininkai, tegu nesigaili pamokyti nemokančių.

Reikia tikėtis, kad susidariusi prie Lietuvių Draugijos Centralinio Komiteto ūkio ir trobų atitaisymo sekcija suteiks reikalingų žinių tiems, kurie patys nori pasimokyti ir kitus pamokyti: kaip geriausiai atstatyti sugriauti ar sudeginti namai, koki trobeliai turi būti, kad būtų lietuvių stiliaus, kad būtų linksmi ir sveiki gyventi. Linksmuose ir sveikuose namuose sveiki ir gabūs bei gero būdo žmonės išauga, o tamsiuose, negražuose, nesveikuose — paliege, pikti, nerangūs ir tinginiai.

Taigi turime kiekvienas pasirūpinti pramokti šiek-tiek dailidės darbo. Tatai bus didelė pagalba, atstatant savo sodybas, ir per pusę viskas mažiau kaštuos, negu samdant meistrus. Bus darbo ir meistrams lig kaklo; bus darbo kiekvienam mokančiam šį tat dirbti. Taigi, kad Lietuva po smugio galėtų greitai ir be didelio vargo pasidaryti linksmi ir verti akį savo grožė, turime iš anksto ruošties ją tokią padaryti. Tik nereikia tingėti; šio to išmokti kiekvienas gali ir sugebės, tegu tik drąsiai imasi darbo.

Pasirodysime, kad nėsame taip jau nieko negali, kaip kitiems gali rodytis, parodykime, kad be kitų patys sugebėsime Lietuvą atstatyti, ir kapitalai, tam išaiktoti, liks lietuvių kišenėse.

St. Miliauskis.

Lietuvių Draugijos n. d. k. š. Centralinio Komiteto posėdis.

Penktadienį ir šeštadienį, gruodžio mėn. 11 ir 12 d., buvo Centralinio Komiteto posėdis. Posėdin atvyko iš Maskvos: P. Leonas ir T. Naruševičius, ir iš Voronežo: kun. K. Alšauskis ir A. Tumėnas.

Per tris mėnesius nuo paskutinio bendro C. Komiteto posėdžio susidarė daug medžiagos svarstyti. Dabar dalykų stovis paaiškėjo. Darbo organizacijos perėjimas jau pasibaigė. Įsteigta per 40 Draugijos skyrių ir daugiausia kaip 40 vietų Komiteto organizacijos veda įgaliotiniai. Per šias organizacijas pagalba yra teikiama 60 tūkstančių pabėgėlių lietuvių. Pasirodo, kad toli ne visi pabėgėliai lietuviai šelpiami C. Komiteto. Atsiranda vis naujų burių pabėgėlių, apsigyvenusių toli nuo geležinkelio ir didesnių miestų, kurie pradeda dabar kreiptis į C. Komitetą.

Komitetas buvo apsistojęs ant klausimo, koks yra bendras pabėgėlių lietuvių skaičius. Tas skaičius nustatytas tarp 200—300 tūkstančių žmonių.

Šelpimo organizavimas taip yra tvarkomas, kad lietuviai galėtų būti kuopoje ir gaivintų savo tautos jausmą. Tuo tikslu duodama atskirų pašalpų visiems, kas kreipiasi į Komitetą; įsteigti ir steigiami bendrabučiai pabėgėliams, vaikams — prieglaudos. Pirmas didis rūpesnis yra steigimas vaikams mokyklų; dabar jau yra įsteigta apie 60 pradedamųjų mokyklų. Rūpinamasi, kad suaugę lietuviai pabėgėliai galėtų patys savo reikalus aprūpinti. Šiuo reikalu steigiamos amatų dirbtuvės ir amatų mokyklos. Pastaruoju laiku pradėta rūpintis vartotojų kooperatyvais pabėgėliams.

Buvo išklaustas Dvasios Reikalų sekcijos pranešimas. Iš jo paaiškėjo, kad darbas jau prieš Sekcijos įsteigimą buvo plačiai dirbamas, — buvo sutraukta iš visur knygos, sutaisyta 40 knygynėlių žmonėms, kurie išsiuntinėti į įvairias vietas. Buvo išdalinta pabėgėliams per 100 tūkstančių palaidų „Lietuvių Balso“ numerių. Dabar pradėta spaudzinti 10.000 egz. mažos maldaknygės. Iš anksto nupirktas 10.000 kalendorių, Petrapilio studentų leidžiamų, ir 5.000—Maskvos studentų. Dvasios Reikalų sekcijai įsikūrus nutarta plačiausiai sunaudoti iniciatyvą atskirų žmonių ir pedagogų kuopų, kurios yra susidarę Voroneže, Maskvoje ir t.t. Pažymėta reikalas visų pirma abėcėlės ir skaitymo knygos įvairių amžių vaikams ir vadovėlių pradedamosioms ir vidurinėms mokykloms. Sudarytas visas leidimo planas. Nutarta pritraukti dailininkus, kurie galėtų iliustruoti savotišku stiliumi abėcėlės ir skaitymo knygas vaikams ir prižiūrėti visų leidimų dailės.

Paaiškėjus, kad rusų spaustuvės negalindos prisitaikinti prie lietuviškų knygų spauzdinimo, sekcijos pranešimu Komiteto nutarta įtaisyti savo į spaustuvę. Prie spaustuvės nutarta atidaryti spauzdinimo kursai, kuriuose bus ruošiami rinkėjai ir kiti spaustuvės specialistai.

Jaučiama stoka liaudies mokytojų. Saulės kursai rengia visą būrį jaunų mokytojų. Tuo tikslu įsteigta irgi Petrapilyje vakariniai kursai, kuriuose mokosi dabar 74 mokiniai.

Pažymėta, kad nežiurint trumpo sekcijos darbų laiko, visų lietuvių jai užjaučiama, ir iš visur eina pasisiūlymai dalyvauti sekcijos darbuose.

Išklaustas Ūkio ir Trobesių Atitaisymo sekcijos pranešimas. Sekcija rūpinasi sutraukti visą medžiagą, kurią suvartojant galima būtų nustatyti tam tikri tipai atstatyminių trobesių Lietuvoje. Tuo reikalu reikia sutraukti toji medžiaga, kuri yra išblaškyta rusų ir ypač lenkų literaturoje. Be to, nutarta kreiptis į lietuvių architektus, kad jie nesivarždami konkrečiais ekonominiais išskaitymais, braižytų projektus

plenu, kurie, juo nuomone, dera tautiniam stiliumi, ir į dailininkus, kad jie rengtų projektus atskirų trobesių dalių ornamentavimo. Visa ta medžiaga busianti leidžiama atskirais albumais. Tą darbą atlikus, galima bus, Sekcijos nuomone, priesti prie išdirbimo pleno tam tikro tipo teiktinų liaudžių trobesių statymo, derinant su jų ekonominiu padėjomu ir ūkio reikalavimais.

Pažymėta, kad sugriautų trobesių atstatymo pamatan negalima dėti koki nors vieną statymo būdą, kad reikia taikintis prie individualinių būdų statymo įvairiuose Lietuvos kampuose ir teikti projektus iš įvairių įvairiausių statymo medžiagų: medžio, plytų, akmens, molio, betono ir t. t.

Pažymėta, kad be tokių projektų, reikalinga yra paruošti visas būrys instruktorių ir amatininkų technikų, kurie galėtų vietoje vesti statymo darbą. Tuo tikslu Sekcija nutarė steigti instruktorių ir amatininkų teknikų kursus.

(B. t.).

A. † A.

Zuzana Yčaitė Fridmanienė.

Karo auka. Nuo jo baisenybių iš Biržų par. į Latviją pabėgusi, čia pat širdies liga pasimirė Liubaneje, Vidžemės gubernijoje gruodžio mėn. 12 d., 34 metus turėdama. Paliko dvi dukteris, 6 ir 4 metelių. Buvo tai šulas Dūmos atstovo Martyno Yčo ir gimnazijos inspektoriaus Jono Yčo šeimos. Tėvui senai senai į Ameriką emigravus, motinai susirgus, greit, nuo pat mažens ji tapo pilnu Šimpeliškio ūkio šeimininke ir šeimininke. Rami, dievota, neapsakomai jautri, visus begalo mylinti, — ji buvo jau beįsižadanti asmeninės savo laimės, vien tik besisielodama savo broliams ir nesveiką motiną. Viena pati, be jokių vyrų likusi, sugebėjo palaikyti ūkį, kol vėlai neužsiėmė užkūrį neilgiems metams. Lyg nujauzdama neilgą savo amžių, ji nelabai ir troško to šeimyninio gyvenimo. Tečiau nuveikė, kas buvo jai Apveizdos skirta. Paliko mylinčius brolius ir visą apylinkę, kuriai kiek įmanyma ir kiek jos sveikata leizdavo kantriai tarnavo.

Laidotuvės buvo gruodžio 16 d.

Redakcija ir Lietuvių Centralinis Komitetas užjauzdami brolių Yčų nelaimę, siūnia jiems savo paguodos žodžius.

Korespondencijos.

Rundanai, Vitebs. gub.

Čion atvažiavo keli vežimai pabėgėlių lietuvių. Visi gavo vietas per vietinį kleboną kun. Prancietį. Keli jų čia gyvena ir ikišiol, kiti — gavę vietas apsigyveno čia pat apylinkėse. Iš viso lietuvių pabėgėlių priskaitoma iki 25 žmonių, jų keletas mokslo metų vaikų, kurie lanko čia esančią žemietybės 2 kl. mokyklą, kur kun. Prancietis aprūpina jų dvasios reikalus, kaip ir visų kitų čia esančių lietuvių. Norintieji pasiskaityti lietuvių laikraščius, gali juos gauti pas minėtą kunigą, tik gaila, kad visai nėra norinčių skaityti.

J. Pakalka.

Uralskas.

Bažnyčios katalikams čia nėra, kunigas atvažiuoja iš Saratovo sykį per metus, jeigu atsiranda katalikų, kurie jį pakviečia.

Butai brangūs ir jų sunku gauti, pragyvenimas ne brangiausias.

Neseniai priplūdo pabėgėlių iš Ukrainos. Talpina juos barakuose. Suradau tik dvi šeimynas pabėgėlių lietuvių ir 4 šeimynas lenkų. Tamsūs vietiniai gyventojai pabėgėlius katalikus maišo su vokiečiais ir nenoriai juos bepriima. Nepatarčiau nė vienam lietuviui čion važiuoti.

Lietuvaitė.

Kazanė.

Rugpjūčio mėnesį Kazanėje atsirado lietuvių pabėgėlių. Jaroševičiaus rūpesniu vietinis Latvių Komitetas ėmė juos savo globon, bet jau tuomet buvo manyta apie Lietuvių Komiteto skyriaus steigimą, atvažiavusį Centralinio Komiteto įgaliotinui J. Savickiui ir pasitarus su vietiniais lietuvių, įgaliotiniu pabėgėliams šelpiti Kazanėje buvo paskirtas Jaroševičius, jo gi padėjėju — Valeika. Juodu tat, Jaroševičienės, Žilinskaitės ir šiuos žodžius rašančio padedamui, pradėjo rinkti pabėgėlius, steigti bendrabučius, dalinti pašalpas ir t. t. Nusamdyta 12 butų ir priglauta 307 pabėgėliai. Šelpimo reikalams išleista per 200 rub. Daugiausia, ir tai dykai, pabėgėlių šelpimui besidarbuoja p. Jaroševičius, už ką jam turime būti dėkingi. Vaikų bendrabutį steigiant nemaža truso padėjo Jaroševičienė ir Rajunytė. Vaikų priglauta joje per 40. Darbo pabėgėliams užtenka iki valiai, kad tik būtų kam dirbti. Pragyvenimas — labai braugus. Per Kalėdas ketinama suruošti pabėgėliams lietuvių vakarėlį su dainomis ir žaislais. Ketinama suvaidinti Vyduo „Piktąją gudrybę“. Bažnyčioje buvo lietuvių pamokslas, žadama lietuviškai giedoti.

V. Bičiūnas.

Kazanė. Čia apsigyveno vienas pabėgėlis klierikas. Klebonui sutikus, jis pradėjo kas šventė sakyti lietuviškus pamokslus, ko Kazanėje labai senai nėra buvę. Susirenka pabėgėlių ir kareivių gerokas būrys, po pamokslų pagiedama. Žmonės tais pamokslais labai džiaugiasi, nes nuo išvažiavimo iš Lietuvos nebuvo girdėję gimtąją kalbą Dievo žodį skelbiant.

Strugi-Bielaja, Petrapil. gub.

Tur būti, neatrasime nė vienos stoties palei Petrapilio geležinkelį, kur nebūtų lietuvių pabėgėlių. Struguose gyvena apie 250 pabėgėlių lietuvių. Daugiausia jie yra geležinkelio tarnautojai. Iš pradžių buvo gana vargingas lietuvių padėjimas, nes toli nuo bažnyčios (trys stotys lig Lugos bažnyčios). Bet ir į Lugą atvažiavęs iš karto lietuvis neturėdavo nuraminimo, nes bažnyčioje pamaldas giedodavo tikrai lenkiškai, kadangi klebonas yra lenkas ir lietuviškai nemoka. Dabartės jau geriau aprūpinti lietuvių dvasios reikalai, nes atvažiuoja į Strugus kun. J. Lapis, lietuvis ir laiko pamaldas. Paskutinį sykį buvo gruodžio 6 d. ir laikė pamaldas lietuvių mokykloje. Nevienas lietuvis apsišvėrė, išgirdęs svetimoje šalyje lietuviškų giesmių, ir nevienam rodėsi, kad jis yra Lietuvos bažnyčioje ir klausosi, kaip iš tūkstančių krūtininių eina šaukimas į Aukščiausiąjį. Dabar lietuviai gali eiti ir išpažinties.

Centralinis Lietuvių Komitetas per savo įgaliotinį kun. J. L. atidarė pradedamąją mokyklą, kur mokytojas yra Kazys Sakevičius. Vaikų jau yra 69, bet dar prisidės keli. Prie mokyklos yra įtaisyta prieglauda tiems vaikams, kurie yra atvažiavę iš tolesnių stočių. Visi vaikai gauna šilto valgio pietums; tiems, kurie neturi drapanų arba apsiavimo, taip pat duodama, kad galėtų vaikščioti mokyklon. Prie mokyklos visas dabar lietuvių dvasios švietimas. Yra įtaisytas mažas knygynėlis, iš kurio lietuviai ima skaityti knygų su didžiausiu ištroškimu; ateina laikraštis — „Lietuvių Balsas“, viskas, rodos, būtų neblogai, bet lietuvių širdis negal priprasti gyventi svetimoje šalyje. Dažnai girdėti ilgėjimosi ir klausimų, kada galėsia grįžti savo numylėtojon Lietuvon. Linksma girdėti sakant: „Jeigu galėčiau, tai šiandien pat pėsčias ečiau Lietuvon, palikęs net visa, ką tik turiu“. Pastebėjau, kad jau lietuviai yra gana susipratę, labiausia suvalkiečiai, ir jie nebegali apsieiti be laikraščio. Su lenkais taip pat ir čia tenka turėti visokių nemalonumų.

Pakeleivis.

Viksa, Žemojo Naugardo gub. „Lietuvių Balsas“ tai mūsų čia gyvenančių lietuvių vienintelis dviasios penas. Gyvenimas brangus, darbo—stoka, kad ir gauna kas iš vyrų kokią darbą, tai uždarbis nekoks—60—70 kap. dienai. Yra geležų dirbtuvių, bet tenai pabėgėlių kaip ir nepriima.

Lietuvių Viksoje iš viso 94 žmonės, jų 58 moterų. Vaikučiai dažnai suserga ir miršta. Intelligentų nėra. Medicinos pagalbą duoda vietinė žemietybės gydytoja, bet pas ligonius dažniausiai atsilankom felčeriai. Iš vietinio Komiteto daugiau šnekos, negu naudos beturime. Viskas pasibaigia prižadėjimais, čia gi badu mirk. Vargiausias padėjimas moterų su vaikais, kurių tėvai paimti karan. Buvo vargšių, kurias, nežinint jų kruvinas ašaras dėl to, kad palikti vaikai be priežiūros, varu išvežė traukose malkų kapotų už 25 k. dienai. Pašalpa iš valdžios dar negauta. Gavome vien po 1 rub. avansu iš vietinio komiteto ir tiek. Lietuvių daugiausia nuo Panevėžio ir suvalkiečių. Pastarieji gyvena Semilove ir Vilioje tarpe miškų. Kiek jų ten esama—nežinoma. Norėtum juos aplankyti, paguosti, bet dėl neturto savo ir dėl kitokių keblumų, negalima tai padaryti.

G. Masalskis.

Čeliabinskas.

Ilgai nelietė karo vaizdai tolimojo Sibiro ir gyvenimas ėjo paprasta vėžė, veik neįsivaizduojamas visų tų kruvinių vaizdų, kurie siautė po visą vakarų kraštą. Pirmutiniai karo svečiai buvo tie šimtai tukstančių belaisvių, kuriuos vežė diena po dienos į Sibiro pusynus—ton šaltan tolimon skurdo, vargo ir ilgesio. Bet štai pasipylė nauja, nelaukta pabėgėlių banga, užliejo visą Rusiją ir ėmė versties net per Uralo kalnus. Čeliabinskas, kaip ir visi kiti miestai, visai nebuvo prisirengęs sutikti tos bangos ir tik rugsėjo gale gavo oficialinę pranešimą prisiruošti priimti savo apskritin 30 tukstančių pabėgėlių. Ėmė rinkties miesto galvos ir tarties, ruošties... ginčyties ir taip besikalbant užklupo ir patys pabėgėliai. Pirmutinę pašalpą suteikė jiems žemietybės įstaiga—nunuomojo butą (tuščią fabriką) netoli vakzalo 500 pabėgėlių ir įsteigė ten pat maitinimo punktą. Turėjo tai būti tikta etapo vieta, iš kurios po 3—5 dienų išvežama viena partija, priimama kita. Bet gerai ėjo tik keletą dienų—toliau ėmė versties tukstantinės minios kas diena, užvertė visus gelžkelius, stotis ir patį evakuacijos-maitinimo punktą. Nebeužtekto buto, nebeužtekto traukinių išgabenti toliau, nebeužtekavo nekartą ir maisto punkte. Ruošdavome pietus nuo ryto lig vakaro—ruošdavome maisto 2—3 tukstantims, o ateidavo jų po 5—7 tukstančius per dieną. Kokių vaizdų, kokių scenų ir ligų tekavo matyti, žino tik tie žmonės, kurie arti prisizūrejo tai baisiai pabėgėlių bangai, kurių sielas ir nervus draskė jų skurdas, jų ašaros ir kančios. Šiurpu darosi, prisiminus tuos sustingusius lavonus vagonuose, tuos mažyčius kūdikius be motynų ir nežinančius kas jie... kieno jie... tuos senius, kuriuos patys vaikai pamezdavo kelyje, kaip nereikalingą jungą...

Staigus, kaip paprastai, šaltis sukautė žemę ir pridengė ją pirmutiniu sniegu. Naktimis šaltis siekdavo 10°—12°, o prekių ilgi traukiniai vėžė ir vėžė pabėgėlius...

Gal kada nors pajėgsiu nupiešti tą didelį, plyną lauką šale gelžkelio, kur raudojo nuo šalčio vaikai, kur niuksojo šale laužų apatingai sustingę žmonės, kur merdėjo pamėlynavę ligonys ir tyliai, ramiai gulėjo sustingę lavonai... Gal ir nupiešiu kada tą

baisų vaizdą, kurs ilgai vaidenosi man baisy sapnu...

Dirbdama iš pat pradžių evakuacijos-maitinimo punkte, atsidėjusi darbo iš pat pradžių lietuvių, kurie drauge su kitais pabėgėliais perėjo per Čeliabinską. Stovėdama virtuvėje, tame milžiniško darbo sukuryje, negalėjau, be abejo, nė visų jų susekti, nė užrašyti, nei nudaboti kur jie buvo vežami. Juo labiau, kad ir jokios, nei moralės, nei medžiaginės pasparties jiems suteikti negalėjau. Mūsų komitetai dėl kažkokių priežasčių negalėjo duoti jiems pagalbos. Tiesa, lietuvių perėjo per Čeliabinską nedaug, bet užtat dar lengviau buvo juos organizuoti.

Taip buvo iki lapkričio—pabėgėlių buvo jau pilnas Sibiras, pilnas Čeliabinskas ir jo apskritys. Pačiame mieste darbavosi jau kelios organizacijos—rusų, lenkų, žydų ir latvių. Lietuviai buvo kaipurie priglauti lenkų komiteto prieglaudose, kaipurie gyveno patys, daugiausia priemiesčiuose. Ir štai atvyko iš Išimo p. Kuzma, atvežė mums pirmutinį gaudą apie „Lietuvių Balsą“ ir apie lietuvių pabėgėlių organizaciją. Jambuvo pavesta įsteigti Išime prieglaudą ir traukti ten išsiblaškiusiuosius po Sibirą lietuvių. Jo triūsų įsteigta jau ten dvi ar trys prieglaudos, sutraukta iš įvairių vietų lietuviai, manoma įtaisyti jiems skalbyklą, siūvyklą, vaikų prieglaudą, mokyklą. Apie tai, kaip lietuviai ten gyvens, trūs ir savo varginga būvį gerins, tikiuosi, praneš ilgainiui pats p. Kuzma.

Čia Čeliabinske turiu jau ir aš įgaliojimą rinkti, šelpti ir rūpintis lietuviams ir apie tolimesnį darbą pranešiu kitu laišku.

O. Pleirytė-Puidienė.

Zinios.

Petrapolis.

Petrabilio mieste ir apylinkėje susašyti visi gyventojai. Mieste ir priemiesčiuose gyvena iš viso 2.318.000 žmonių, tame skaičiuje pačiame Petrabilje—1.910.000, ir priemiesčiuose—408.000. Pabėgėlių iš viso yra 84.000 žm., iš kurių 72.000 gyvena mieste ir 12.000 priemiesčiuose. Daugiausia pabėgėlių gyvena Narvos dalyje—15.000 žm., ir Petrabilio pusėje—11.000.

Petrabilio lietuvių studentų draugija rengia sekmadienį, gruodžio mėn. 20 d., vakarą Polado salėje. Koncerte dalyvausiąs dainininkas-artistas K. Petrauskis.

Svetur.

Oficialinai pranešama, kad ligi lapkričio 26 d. visuose frontuose anglai tiek yra nustoję žmonių: 119.923—užmušta, 338.756—sūžeista, ir 69.546—nežinia kur dingę. Aficerių iš viso užmušta 7.367, sūžeista—13.665, nežinia kur dingę—2.142.

Nuskendo „Jasakamaru“ japonų garlaivis, važiuavęs iš Anglijos Japonijon. Tame garlaivyje buvo Japonų vyriausybės aukso 1 milijonas jenų.

Vokioje, Miunsterio mieste sprogo parako fabrikas. Užmušta esą 400 darbininkų. Fabriko ir kiti artimieji trobesiai esą visiškai sugriauti. Tuo tarpu nėsanti dar išaiškinta to sprogo priežastis.

Etnografinis koncertas Kazanėje.

Kazanėje gyvena dabar daug pabėgėlių įvairių tautų. Universiteto profesorių tarpe kilo puikus sumanymas supažinti rusų visuomenę su tais žmonėmis. Nutarta suruošti Kaledų šventės etnografinį koncertą su paskaitomis apie dalyvaujančias tautas, su tautinėmis dainomis, šokiais ir atlikimu įdomesnių muzi-

kalinių ir dramatinių veikalų žymesnių kompozitorių ir dramaturgų. Latviai ir kiti jau moko savo chorų, lietuviai taip pat ruošiasi, bet jiems stinga gero chorvedžio ir kankurių balsų. Paskui nėra dar žmogaus, kurs apie lietuvių galėtų lekciją paskaityti, kas galėtų mūsų kompozitorių vieną kitą veikalą atlikti, nėra tarp pat ir pačių muzikalių veikalų. Daug ko mums trūksta, labai reikalinga pagalba iš kitur. Kažin kaip prisiruošim. Gal kas galėtų pagalbą atvažiuoti.

Karas.

Rusų (rytų) frontas. Apie šį frontą labai mažą teturime pranešti. Rygos rajone rusų artilerija su pasisekimu šaudė vokiečius rytus nuo Pulkarno ir prieš Ikskiulį. Artilerija privertė sugrįžti vokiečių aeroplaną, kuris lėkė Rygon. Į pietus nuo Fridrichštato vokiečiai paleido į rusų kasimus per Dauguvos upę kelias dideles minas. Dvinsko rajone, prie Alukstos, šaudymas iš bombosvydžių ir rankinėmis granatomis eina smarkyn. Nežiūrėdami didelio šalčio, vokiečiai smarkiai darbuojasi, stiprindami savo pozicijas Rygos ir Dvinsko rajonuose ir Dauguvos pakraščiu. Dirba pėstininkai ir sapejai. Darbininkų būriai kartais yra tokie dideli, kad rusų artilerija gali juos šaudyti ir išvaiko juos. Daugelyje vietų buvo taip šaudoma vokiečių darbininkai.

Cminos rajone į pietų rytus nuo Čartorijsko stoties rusai sumušė vokiečių sargybą ir su pasisekimu puolė jų būrį, ėjusį gelbėti savųjų. Pugačevkos rajone, į šiaurę nuo Maravicos stoties rusai apsupo ir paėmė nelaisvėn vokiečių žvalgų būrį. Galicijoje, 6 varstai į šiaurės rytus nuo Bučacio priešininkai mėgino pulti rusų pirmuosius kasimus, bet buvo atstumti. Į šiaurę nuo Bučacio vienas rusų būrys staiga įsigriovė Petlikovcės kaiman, kuriame stovėjo austrų apsauga. Dalis austrų liko sunaikinta, kiti išbėgiojo.

Kaukazo fronte. Rusai buvo gavę žinią, kad Rabat Keriman, 40 varstų į pietų vakarus nuo Tegerano, atvykęs rusų priešininko emiro Chišmeto būrys iš 1.000 raitelių. Todel rusai išsiuntė būrį, kurio tikslas buvo greit užpuolus sunaikinti persų būrį. Rusams prisiartinus, priešininkai pradėjo juos smarkiai šaudyti. Pašaudę priešininkus rusai apsupdami puolė juos. Priešininkai liko visiškai sumušti ir išvaikyti.

Vakarų fronte, Belguose buvo smarkių šaudymų. Gruodžio 10 d. vokiečiai paleido į belgus labai daug šovinių, kurie nieko nepadare. Belgų artilerija šaudė ir pagadino vokiečių kasimus Ipro upės krante. Gruodžio 12 d. vokiečiai vėl buvo bepradeda šaudyti belgų kasimus, bet belgų artilerija privertė juos nutilti. Belgai pagadino bešaudydami vokiečių kasimus prie Vikonio ir svarbią jų stiprumą į šiaurę nuo Diksmundės, Tarp Somos ir Uazos prancūzų baterejos sunaikino vokiečių stiprumą į vakarus nuo Lasinjies ir smarkiai pagadino Rolando bokštą.

Vogezuose, Gartmansveilerkopfe vokiečiai kelis kartus smarkiai puolė prancūzus, bet jiems nepasisekė jų nustumti.

Italų fronte eina paprasta artilerijos kova. Prie Lopijos kaimo priešininkai leido nuo kalnų į italus didelius akmenis, bet nepadare svarbių nuostolių.

Balkanuose. Juodkalniečių fronte nuolat eina kova. Priešininkai puolė juodkalniečius prie Lipovaco kaimo, visi tie puolimai nepasisekė, juodkalniečiai paėmė net 50 austrų nelaisvėn ir kulkosvydį. Beranos ir Rožajaus pusėje juodkalniečiai su serbais puolė austrus ir privertė juos atsitraukti Rožajun, paėmė belaisvių. Pietų Balkanuose kovų nėra.

Dardaneluose smarki didžiosios artilerijos kova. Anglų nar-

domoji laivė paskandino Marmuro jūroje 11 turkų garlaivių ir 35 vėjalaives.

Gibaltare anglų baterejos paskandino vokiečių nardomąją laivę.

Mesopotamijoje anglų kariuomenė sustabdė turkų ėjimą prieš Kuteljamarą ir sumušė čia turkus. Turkai atsitraukė Bagdadan.

Paskutinės žinios.

Rusų (rytų) frontas. Šmardeno rajone, Baltijos pajūryje, rusų būrys, prisiartinęs naktį nematomas prie vokiečių sargybos būrio, puolė juos ir sunaikino, paėmė nelaisvėn 6 žmones. Keliems pasisekė išsprukti. Atlikęs savo, būrys sugrįžo atgal. Čartorijsko stoties rajone rusai irgi sunaikino vokiečių sargybos būrį, paėmė nelaisvėn 16 žmonių.

Kaukazo frontas. Persuose, į vakarus nuo Chamadano rusų kariuomenė užėmė Asad-Abado miestą. Prie Rabat-Kerimo, kaudamiesi su persų žandais ir Emiro Chišmeto šalininkais, rusai paėmė nelaisvėn 71 sukilėlių.

Juodojoje Jūroje rusų minininkai sunaikino arti Bulgarijos kranto dvi vėjalaivius ir šaudė kranto sargybą. Priešininkų nardomosios laivės puolė „Gromkio“ minininką, bet šis armotomis amtušė jų puolimus.

Vakarų fronte eina artilerijos kova, o anglų fronte ir minų. Sąjungininkai turėjo pasisekimo. Vėvre prancūzai išsprogdino vokiečių šovinių sandėlį. Vogezuose prancūzų batereja šaudė ir išsprogdino priešininkų traukinį, prikrautą šovinių, kuris stovėjo Gašimeto stotyje.

Italų fronte eina artilerijos kova.

Balkanuose, juodkalniečių fronte kova nesiliauja. Juodkalniečiai vis eina priešakin ir užėmė kelis sodžius, kurie buvo patekę priešininkams. Austrai turėjo didelių nuostolių.

Turkų frontas. Prancūzų greitlaivė šaudė ir sunaikino Solumo įlankoje turkų batereją.

PRANEŠIMAI.

I.

Suvalkų gub. kunigams, Rusijoje gyvenantiems, pranešu, kad 1) ima iš vyriausybės algas, gali jas atsiimti kreipdamiesi į Seinų Konsistorijos regensą, kun. Narjauską (Petrapolis, 9 linija № 60); užtenka pranešti jam savo adresą, o pinigams atėjus, atsiųsti pakvitavimas. (Lomžos gub. kunigų algos yra vyriausybės žinioja ir kol kas neprieinamos).

2) išleista lapelis „Adnotationes circa recitationem breviori et missarum celebrationem in diocesi Seinen-si pro an. 1916“ ir išsiuntinėta visiems dijecezijoms kunigams, kurių žinomi adresai. Kurie negavo, tegu praneša savo gyvenimo vietą kunigui Narjauskui.

II.

Petrabilio pabėgėliams lietuviams pranešu, kad esu paskirtas jiems kapelionu. Dvasios vyresnybė įsakė man mokyti religijos pabėgėlių lietuvių mokyklose ir tarnauti, kiek galint, kitiems pabėgėliams dvasios reikalais. Apsigyvenau prie bažnytelės Vosylius Saloje 9-toje linijoje № 60. Laikau šitoje bažnytelėje šv. mišias 9 valand. Šiokiomis dienomis ir sekmadieniais bei šventadieniais—9½ (pusiau dešimtą) val. Apie tą laiką reikalingiems suteikiu šv. sakramentų ir dvasinių patarimų. Po šv. mišių sakau pamokslą. Kuomet pradės lietuvių daugiau rinkties šventomis dienomis į bažnytelę, pamaldas galima bus laikyti su paprastomis parapijų iškilėmis: aspersija, giesmėmis.

Kun. Jurgis Narjauskas.

III.

Pamaldos lietuviams reformatams Maskvoje prancūzų reformatų bažnyčioje (Покровский бульваръ, Малый Трехсвятительный пер., № 5) bus ne

pirmąją, bet antrąją Kalėdų dieną
11 valandoje iš ryto.

Kun. Jokubėnas.

Administracijos atsakas.

P. Laukiui. Tamstos prenume-
rata baigiasi sausio 1 d. 1916 m.

Aukos.

Gerbiamoji Redakcija.

Prašau išspauzdinti šį aukų sąra-
šą, surinktų Saratovo lietuvių vai-
kams pabėgėliams Kalėdų eglelei
įtaisyti.

1. Skvorcova Nadiežda . . .	1 r. — k.
2. Dauknis Mykolas . . .	3 " — "
3. Samulionis J.	3 " — "
4. Grinkevičius Silvestras .	5 " — "
5. Pundzevičius S.	1 " — "
6. Michalauskis	1 " — "
7. Urbaitis Ignas	1 " 10 "
8. Zienius Stasys	50 "
9. A. Puzinas	1 " — "
10. Ralys Jeronimas	2 " — "
11. Stepulionis Feliksas . .	1 " — "
12. Morkūnas P.	5 " — "
13. Velžys	5 " — "
14. Mikolūnas	1 " — "
15. Sliužinskaitė Bronislava	1 " — "
16. Grigorjeva Olga	6 " 50 "
17. Vaitiekūnas	2 " — "

Iš viso 40 r. 10 k.

M. Dauknis.

Per Cent. Liet. Komitetą.

P-nia Frenioviene	5 rub.
Ant. Kapočius	3 " — "
Pel. Rulis	5 " — "

Redaktorius-Leidėjas Martynas YČAS

Giminės ieško šių žmonių:

1. Dinstmanų.
2. Dičkaus Antano.
3. Długoborskieneš Kazimieros, Juo-
zo duk., 56 m.
4. Długoborskių Stepanijos, Jono
duk., 26 m.
5. Długoborskių Kazimiero, Jono
sūn., 32 m.
6. Dobilo Tomo, Kasparo sūnaus,
50 m.
7. Dobilo Felicijono, Tomo sūnaus,
2 m.
8. Dobilienės Marijos, 33 m.
9. Dobrickio Kastantino, 18 m.
10. Dobrovolskio Kazimiero, 35 m.
11. Dobrovolskių Vladislavos, 32 m.
12. Doveikio Justino, 62 m.
13. Doveikienės Onos, 60 m.
14. Dovydaičio, 50 m.
15. Dovydenių Stanislovo.
16. Dovydonio Petro, Martyno sūn.
17. Daunoro Kastantino.
18. Damaševičių Antano, 15 m.
19. Damaševičaitės Elžbietos, 7 m.
20. Dambruvienės Monikos, 60 m.
21. Dambrauskio Antano.
22. Daminų levos, Jono duk., 34 m.
23. Daražkos Povilo, Juozo sūnaus,
33 m.
24. Daražkos Juozo, Juozo sūn.
25. Dranginiūtės Magdalenos, 22 m.
26. Draugelio Petro, Jono sūnaus,
19 m.
27. Draugelio Juozo, 60 m.
28. Draugelio Motiejaus.
29. Drevinskienės Julijonos, Igno
duk., 50 m.
30. Drevinskių Apolonijos.
31. Drumsto Motiejaus, Jokūbo sūn.,
55 m.
32. Dručių Elžbietos.
33. Dručio Juozo.
34. Dubickaitės Marijonos, 4 m.
35. Dubickių Marijos, Antano duk.
36. Dubickio Kajetono.
37. Dubickio Juozo, 9 m.
38. Dubickių Marijonos.
39. Dubickienės Marijonos, Juozo
duk., 30 m.
40. Dubickio K., Antano sūn.
41. Dubickio Juozo, Antano sūn.
42. Dubickių Marijos.
43. Dubių Marijonos, 60 m.
44. Dubauskienės levos, Mykolo duk.,
66 m.
45. Dubrauskių Adomo, 65 m.
46. Dudų Elžbietos.
47. Dūdės Juozo.
48. Dūdėno Antano, Petro sūnaus,
50 m.

49. Dūdėno Klementino. Antano sūn.,
4 m.
50. Dūdėno Jokymo, Antano sūnaus,
6 m.
51. Dūdėnienės Ksaveros, Silvestro
duk., 40 m.
52. Duknevičaitės Stepanijos, Jurgio
duk., 12 m.
53. Duknevičiaus Aleksandro, Antano
sūn., 40 m.
54. Duknevičiaus Jurgio, Adomo sūn.,
42 m.
55. Duknevičaitės Pranciškos, Jurgio
duk., 14 m.
56. Duknevičaitės Elenos, Jurgio duk.,
16 m.
57. Dulskio Edmundo, Motiejaus sūn.,
22 m.
58. Dumbrauskio Prano.
59. Dumbrauskio Adomo.
60. Drulio Kazimiero, Motiejaus sūn.,
30 m.
61. Drulio Jono, Stanislovo sūnaus,
50 m.
62. Degučio Juozo, Petro sūn., 26 m.
63. Evalto Petro.
64. Evaltų Pranės.
65. Išmantų Onos.
66. Eidminaitės Anelės, 9 m.
67. Ekinso Juozapo, Jurgio sūnaus,
56 m.
68. Eršto Jono, 27 m.
69. Ermuno Antano, Prano sūnaus,
35 m.
70. Ermuno Jono, Stepono sūnaus,
50 m.
71. Žadeikų Elžbietos, Jono duk.
72. Žainio Prano, Benedikto sūnaus,
23 m.
73. Žainio Benedikto, Mykolo sūnaus,
64 m.
74. Žaldoko Mykolo, Jono sūnaus,
28 m.
75. Žaldokaitės Marijos, Jono duk.,
45 m.
76. Žaldoko Jono, Jono sūn., 38 m.
77. Žalės Baltramiejaus.
78. Žalio Vytauto.
79. Žarnaškių Onos.
80. Žaromskių Filomenos, Petro duk.,
22 m.
81. Žaromskių Elžbietos, 48 m.
82. Žeromskio Petro, Kazimiero sūn.,
50 m.
83. Žanko Juozo, 26 m.
84. Žvyko Igno.
85. Žvynakevičių Teofilės, Prano
duk., 17 m.
86. Žvynakevičiaus Prano, Prano sūn.,
21 m.
87. Žvirblio Mykolo, 75 m.
88. Žvirblio Adomo, Mykolo sūn.,
44 m.
89. Žvylio Juozo.
90. Žebrauskaitės Katarinos, 44 m.
91. Žemaičių Natalijos, Karoliaus
duk., 6 m.
92. Žemaičių Domicelės, Karoliaus
duk., 4 m.
93. Žemaičių Saliomejos, Mikalojaus
duk.
94. Žemaičių Zanės (?).
95. Žemaičio Jono.
96. Žemaičio Petro.
97. Žemaičio Juozo.
98. Žerdekių Julijos.
99. Žernosiekovų Elžbietos, Jono
duk., 25 m.
100. Žeronių Liudvikos.
101. Žeronio Jono.
102. Žyvelių Uršulės, 42 m.
103. Žyvelių Uršulės, 18 m.
104. Žygo Kazimiero, Igno sūn.,
30 m.
105. Žygų Zuzanos, Igno duk.
106. Žydavičiaus Petro, Motiejaus
sūn., 37 m.
107. Žydonio Antano, Adomo sūn.,
48 m.
108. Žylevičiaus Vinco.
109. Žilinskių Marijos.
110. Žilinskių Veronikos.
111. Žilinskių Michalinos, Mykolo
duk., 19 m.
112. Žilinskio Juozo.
113. Žilinskių levos.
114. Žiugzdų Izabelės, Juozo duk.
115. Žiugzdų Katarinos.
116. Žiugzdų Juozo, Juozo sūn.
117. Žiugzdų Zuzanos, Juozo duk.
118. Žukauskio Mato, 50 m.
119. Žukauskio Jurgio.
120. Žickų Petronėlės, Prano duk.,
40 m.
121. Žickaus Stanislovo, Prano sūn.,
28 m.

Centralinis Lietuvių Draugijos Komitetas

nukentėjusiems dėl karo šelpti praneša, kame dabar yra išsikėlusios iš
Lietuvos vyrausybės ir kitokios įstaigos:

Suvalkų gubernijos įs-
taigos:

1. Suvalkų gubernatorius — Ria-
zanėje.
2. Suvalkų gubernatoriaus raštinė
— Riazanėje.
3. Suvalkų gub. valdyba (gubern-
skoje pravlenije) — Riazanėje.
4. Suvalkų gub. kariuomenės
reikalų valdyba (gubernsk. po vojn-
skoj povinnosti prisutstvie) — Ria-
zanėje.
5. Suvalkų gub. valstiečių reikalų
valdyba (gubernsk. po krestjanskim
dielam prisutstvie) — Riazanėje.
6. Suvalkų izdo rūmai (kazennaja
pal.) ir visos apskrinių izdo kasos
(kaznačestvos) — Orle.
7. Suvalkų apygardos teismas
— Maskvoje, B. Spasskaja ul., 28,
kv. 12.
8. Suvalkų apygardos teismo pro-
kuroras — Maskvoje, Prosvirnyj per.
(Srietenska), — 15, kv. 5.
9. Suvalkų I apygardos taikos
teisėjų suvažiavimas — Kazanėje,
Posadskaja ul., d. Makšina.
10. Suvalkų II apygardos taikos
teisėjų suvažiavimas — Rževe, Tvė-
rės gub. — Mikalojaus geležinkelio
depo.
11. Suvalkų ir Lomžos gubernijų
žemės darbo ir valstybės turtų val-
dyba (upravl. ziemledielja i gosud.
imušč.) — Riazanėje.
12. Suvalkų policmeisterio rašti-
nė — Riazanėje.

13. Suvalkų kalėjimų inspekcija —
Riazanėje.

14. Suvalkų pašto kantora — Ria-
zanėje.

15. Augustavo, Kalvarijos, Mari-
jampolės, Naumiesčio, Seinų, Suval-
kų ir Vilkaviškio apskrinių viršinin-
kai — Riazanėje.

16. Virbaliaus muitinė — Petra-
pilyje.

17. Visos Suvalkų gub. apskrinių
kariuomenės reikalų valdybos —
Riazanėje.

18. Augustavo ir Seinų miestų
valdybos — Riazanėje.

19. Kalvarijos, Marijampolės, Nau-
miesčio, Suvalkų ir Vilkaviškio mie-
stų valdybos — Kalugoje.

20. Suvalkų liaudies mokyklų di-
rekcija — Poltavoje.

21. Marijampolės vyrų gimnazija
— Jaroslavyje.

22. Marijampolės Žiburio mergai-
čių progimnazija — Tambove.

23. Suvalkų vyrų gimnazija —
Černigove.

24. Suvalkų mergaičių gimnazija
— Poltavoje.

25. Vilkaviškio vyrų gimnazija —
Vitebske.

26. Virbaliaus vyrų gimnazija —
Tripolje, Kievo gub.

27. Seinų kunigų seminarija —
Mogileve, Dvorianskaja, 4.

28. Veiverių mokytojų seminarija
— Velikije Soročincy, Poltavos gub.

3

122. Žolino Vinco, 67 m.
123. Žolino Vaclovo, 30 m.
124. Žukauskių Julijos, Stanislovo
duk., 22 m.
125. Žuko Kazimiero, Petro sūn.
126. Žukauskių Antaninos, Mykolo
duk., 35 m.
127. Žukauskių Mato, 50 m.
128. Žukauskio Simano.
129. Žukauskio Igno, Juozo sūnaus,
25 m.
130. Žugždos Juozo, mokytojo.
131. Žuromskių Onos.
132. Žuromskių Filomenos.
133. Žuromskių Elžbietos.
134. Žuromskio Antano.
135. Žuromskio Felikso.
136. Zablockio Jono.
137. Zarių Marcelės, Prano duk., 23 m.
138. Zario Antano, Prano sūnaus,
40 m.
139. Zaristenavičių levos, Andriaus
duk.
140. Zakrio Povilo, Juozo sūnaus,
50 m.
141. Zakričių Barboros, 23 m.
142. Zakričių Julijonos, 40 m.
143. Zakričio Antano, 48 m.
144. Zakulskių — Purgių Paulinos,
Stanislovo duk., 22 m.
145. Zalubių Onos, Lauryno duk.,
40 m.
146. Zapkaus.
147. Zapkaus Boleslovo.
148. Zaržekų Teresės.
149. Zarmalavičių Uršulės, 60 m.

Petrapilio Lietuvių Draugijos Komitetas

nukentėjusiems dėl karo šelpti,

turėdamas duoti pilną Draugijos veikimo apyskaitą ligi šių metų galo, pra-
neša, kad metinis Draugijos narių susirinkimas bus sušauktas ne an-
ksčiau, kaip sausio mėnesyje 1916 metų.

Susirinkimo dieną ir vietą Komitetas paskelbs laikraščiuose.

115.000. BROLIŲ VAILOKAČIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115.000.

turėdama garantijos: 115 tūkstančių rub., žemės, namų ir kitokio nejudina-
mo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idė-
lius, mokėdama paprastus nuosimčius (5% — pasidėjusiems nemažiau kaip
metams ir 4% — kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pi-
nigų gyventi arba gražina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes,
apdrauzdama išlošiamuosius lakštus nuo tiražo, tikrindama №№ ir t. t.
4. Tarpininkauja perkant bei parduodant % poverius. 5. Daro visokias
kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokačių ir B-vės Draugija“
užtikrina padėtus pas ją pinigų ir kitas brangenybes visais savo turtais.

Pinigus siųsti ir visais reikalais prašoma kreipties kun.
E. Paukštos buto adresu:

Москва, Милютинский пер., д. Римско-Католической церкви, кв. 4. Т-су:
Бр. Вайлокач и К-о.

Kun. K. Bičkauskas prašo atsi-
liepti Bičkauskų šeimos — Žaslių
parapijos, Trakų apskr., Vilniaus
gub., Steikūnų Jezno parap. ir kitų
giminių ir pažįstamų. Adresas:
г. Ярославль, Дворянская ул., д.
№ 10, кв. 2.

Kareivis PETRAS BALČYTIS
ieško Marijonos Kairytės Kauno gub.,
Raseinių apskr., Aleksandravos valsč.,
Vanagių sod. ir prašo atsiliepti šiuo
adresu: Варшавский вокзал, распреде-
лит. пункт, Бальевой склад, Петру
Бальчйтису.

1

